

De één schrijft geschiedenis, de ander schildert haar. Olga Zonneveld doet het beide. Ze portretteerde in korte tijd zes Nederlandse couturiers. Niet om te verkopen, maar om een statement te maken. En dat is gelukt. Want wie de markante schilderijen samen ziet, ontdekt een fascinerend verhaal. Een overzicht van 60 jaar haute couture. Een opmerkelijke vereeuwiging, met een frappante gelijkenis. Nieuwsgierig vroegen wij ons af: "Waar komt die liefde voor couture vandaan? En wat is een passende locatie voor deze 'modecollectie'?" Brandende vragen die alleen de kunstenaar zelf kan beantwoorden...

Kunstenaar Olga Zonneveld:

De één schrijft geschiedenis, de ander schildert haar.

Edgar Vos

Fong Leng

Frank Govers

Frans Molenaar

Mart Visser

Max

Het is even zoeken, maar na een paar rondjes zitten we goed. We parkeren de auto en lopen richting het atelier van Olga Zonneveld. Wanneer we het monumentale pand betreden, valt ons meteen iets op. We zien nergens spatten verf of op de loer liggende chaos. In tegenstelling tot veel creatieve geesten, houdt deze portretschilderes van orde en overzicht. We nemen plaats aan een ronde glazen tafel. Olga Zonneveld draait zich om en haalt een dikke map met krantenknipsels uit de kast. "Dit is wel leuk om te zien," zegt ze. Ze slaat de map open en vervolgt aarzelend: "Als je zin hebt, hoor. We kijken geboeid naar de dikke map met knipsels. Het eerste bericht komt uit de Goudsche Courant en dateert uit 1979. De kop luidt: 'Olga Zonneveld exposeert'. Een paar bladzijden verder zien we de kunstenaar op de foto met de gevolmachtigd minister van de Nederlandse Antillen, Edsel Jesurun. "Ik heb zijn portret geschilderd," vertelt ze. "Kijk maar rustig verder, dan zet ik thee." Terwijl we door de map bladeren, beseffen we dat Olga Zonneveld heel wat bekende gezichten op doek heeft gezet.

Walhalla

Wanneer Olga Zonneveld even later weer bij ons aanschuift, vertelt ze over haar affiniteit met haute couture. "Van jongs af aan was ik al bezig met mode. Ik had geen geld om kleding te kopen, maar was wel gek van mooie kleren. Ik ben toen zelf kleding gaan maken. Ik knipte tekeningen van bijvoorbeeld Max Heymans uit de krant en plakte er een andere mouw of kraag op," legt ze uit en onderstreept hiermee haar creatieve manier van denken. Toch is Olga Zonneveld gaan studeren aan de Academie van Beeldende Kunst. "De fascinatie die ik met verf heb, is nog sterker," zegt ze overtuigend. "Daar zijn de mogelijkheden echt onbegrensd. Je begint met een maagdelijk wit doek, dat langzaam een mens wordt." Toch heeft ze nog altijd een zwak voor de modewereld. Dit blijkt wel uit de serie 'Nederlandse ontwerpers: mensen en hun achtergrond' waar ze in 1996 aan begon. De eerste couturier die Olga Zonneveld hiervoor vastlegde, was Frank Govers. "Mijn dochter wilde een trouwjurk hebben. "Ga maar naar Govers, dan zit je goed," zei iedereen. Zijn atelier op de Keizersgracht maakte een enorme indruk op mij. Ik zag honderden jurken in allerlei verschillende soorten stoffen en kleuren. Aangezien ik gek ben van kleur, was het voor mij een waar walhalla. Na het bezoek was ik echt onderstoven van die man. Toen ik anderhalf jaar later aan hem vroeg of ik een portret van hem mocht maken, zei hij: "Wat een eer!" Dat vond ik echt heel bijzonder. Vanaf toen begon ik de geschiedenis te schilderen van de Nederlandse haute couture. Helaas heeft Frank Govers zijn portret nooit af kunnen zien omdat hij in 1996 overleed."

Edgar Vos en Max Heymans ontluiken

Olga Zonneveld staat op en vraagt ons mee te lopen naar een aparte hoek in haar atelier. Daar prijken zes portretten aan de muur. De kunstenaar wijst naar het schilderij van Edgar Vos. "Edgar is een heel innemende man," zegt ze. "Hij is vriendelijk en galant. Ondanks zijn drukke programma heeft hij twee maal voor me geposeerd. Ook heeft hij me de ruimte gegeven om hem van alle kanten te fotograferen. Ik vind het namelijk belangrijk om mensen weer te geven, zoals ze echt zijn. Foto's helpen me daarbij." Ook de lievelingskleur van Edgar Vos is verwerkt in het schilderij. "Het colbertjasje dat hij draagt was officieel zwart. Ik heb gezorgd voor een wat rode gloed. Zo is het helemaal Edgar Vos." Na Edgar Vos vereeuwigde Olga Zonneveld Max Heymans: de eerste couturier van Nederland. Hij was al overleden toen ze hem ging portretteren. Ze kon dus enkel gebruik maken van beelden, wat haar vakmanschap nog eens benadrukt.

Frans zonder 'kleedjes'

We lopen door naar het portret van Frans Molenaar. Het valt ons op dat hier - in tegenstelling tot de andere portretten - geen kleding te zien is op de achtergrond. "Ik maak gebruik van achtergronden die betrekking hebben op het leven van de betreffende persoon. Hierdoor is het makkelijker om iemands 'echte ik' neer te zetten. Frans Molenaar wilde geen - zoals hij het zelf formuleerde - 'kleedjes' op de achtergrond, omdat hij ook met andere dingen bezig is." Onze ogen dwalen af, we zien verschillende potloodschetsen van couturiers staan. En profil, lachend en serieus. Wanneer we ernaar vragen, legt Olga Zonneveld uit dat het maken van schetsen hoort bij haar voorbereiding. Net als een oriënterend gesprek. "Een gesprek vooraf is voor mij van groot belang om inzicht te krijgen in iemands karakter. Het stelt mij in staat een portret te schilderen, met een treffende uitstraling." We draaien ons om en staan voor het portret van Mart Visser. Hij leunt op een tafel en heeft een speldenkussen vast. "Bij dit portret zie je een prachtige modepop op de achtergrond. Daar werkt hij mee. Ik heb er vitrage voor geschilderd, zodat het schilderij iets spannends krijgt." We keren weer terug naar het voorste gedeelte van het atelier en komen langs het portret van Fong Leng: de enige vrouw in de serie. De modeontwerpster heeft vuurrode lipstick op en een sigaret in haar mond. "Fong Leng en haar sigaretten zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden: het was raar geweest als ik dat niet had verwerkt in haar portret."

Duizend gezichten

Na het zien van alle portretten, kijken we om ons heen. We raken steeds meer geïntrigeerd door de kunsten van Olga Zonneveld. Dan valt ons oog op een zelfportret. Op de achtergrond zit een meeuw. "Die meeuw heb ik gered in Spanje: hij was uitgedroogd. Ik heb hem water gegeven bij een fontein en vervolgens teruggezet op een rots. Toen ik hem ging schilderen, bleef hij rustig zitten. Het was net alsof hij speciaal voor mij aan het poseren was." Dan wordt onze aandacht getrokken door het gezicht van een Ghanese jongeman. De kunstenaar volgt onze blik en zegt: "Dat is een doek uit de serie

'Duizend gezichten'. Ze stalt negen schilderijen voor ons uit. "Ik liep door Gouda en zag deze jongen fietsen. Ik werd getroffen door zijn ontroerende uitstraling en sprak hem aan. De negen portretten zijn allemaal verschillend. Ze laten steeds een andere expressie zien. Dat vind ik erg interessant, want ieder mens heeft immers duizend gezichten."

Modecollectie

Wanneer we op het punt staan om afscheid te nemen, komt Olga Zonneveld met een opmerkelijk nieuwtje. Ze heeft iets met het getal zeven en gaat daarom nog een doek aan haar modecollectie toevoegen. De keuze is gevallen op het duo Viktor en Rolf. Ook benadrukt de kunstenaar dat ze de serie bij elkaar wil houden. Geen ontwerper hoeft dus bang te zijn, dat iemand zijn of haar portret koopt. "Uiteindelijk wil ik de serie graag verkopen aan een museum. Het gaat immers om een stuk Nederlandse geschiedenis. Ik ben dan ook op zoek naar een geschikte locatie, waar de serie als geheel tentoongesteld kan worden." We hopen oprecht dat Olga Zonneveld hierin zal slagen, want de schilderijen verdienen het om gezien te worden. We schudden elkaar de hand en verlaten het atelier met een prettig gevoel. Op de terugweg proberen we het portret van Olga Zonneveld te schetsen: hartelijk, bescheiden en een echte vakvrouw.

Tekst: Sabine Kaim

Voor meer informatie:
www.olgazonneveld.nl